

Julnatten 2015: ”räddning för alla människor”

Domkyrkan

Varför har Gud blivit människa? I dagens andra läsning ger Paulus sitt svar på denna fråga: för att rädda alla människor. Gud har skapat varje människa till sin avbild. Han hyser både en moders och en faders ömma kärlek för varje liten människa, alltså det vi kallar barmhärtighet, oavsett vem hon är och vad hon gör. Därför är han också så angelägen om att hon skall få dela hans eviga härlighet och inte gå förlorad för alltid. ”Guds nåd har blivit synlig som en räddning för alla människor” (Tit 2:11). Guds enfödde Son blir människa med och för oss för att hjälpa oss att ta emot denna räddning. När Jesus föds i Betlehem var det inga människor som ville ta emot honom utan bara några oskäligen djur, som ville låta honom dela deras boning och matho. Det visar oss en sanning som går som en röd tråd genom hela historien: de flesta människor tycks inte alls vara så intresserade att ta emot Gud och bli räddade av honom. Julen som borde vara en enda fest och lovsång till Jesu ära i tacksamhet och glädje över att Gud har kommit till vår jord är för de flesta något helt annat och väsensskilt. Mer än en miljon människor lär redan har besökt *Mall of Scandinavia*, och för de flesta var det nog inte för Jesu skull precis, fast man vet aldrig. Vi människor är lite oförutsägbara av oss, så säkert var det några också där som bad en bön i smyg eller sände en tanke till den Gud som vill rädda oss alla.

Denna tämligen konstanta likgiltighet – även bland oss som säger oss vara hans lärjungar - ändrar inte på Guds förbarmande kärlek till oss människor. Han hyser alltid medlidande med oss människor, som ständigt tycks göra allt vad vi kan för att tillvaron för andra skall vara svår och jobbig, ja, inte sällan gör vi det till ett riktigt helvete för varandra. Det är just från detta helvete som han vill rädda oss, både här på jorden och på andra sidan. För att göra detta klart för oss tar Jesus på sig vårt lidande, vår synd, vår död, ja, vårt helvete. Bara genom att inifrån dela våra villkor till det yttersta kan han befria och rädda oss. Bara genom denna solidaritet till det yttersta har han möjlighet att nå fram till vårt hårda och frusna hjärta och få det att vekna och öppna sig för den kärlek som vill rädda oss. Gud vill inte rädda oss mot vår vilja. Han hyser en sådan respekt för vår fria vilja att han alltid kommer i svaghet och ödmjukhet. Han vädjar till det bästa och finaste inom oss: vår medkänsla. Han föds i ett stall och inte på kungliga slottet. Han lever som en enkel hantverkare och gatupredikant. Han dör som en brottsling på ett tortyrinstrument. Han föredrar förakt framför framgång. Han tar emot gisselslagen och förnedringen. Han vill dela människans sämsta och värsta situation för att övertyga henne om sin kärlek till det yttersta.

Det finns en kontinuitet från krubban till korset. Det är på livets baksida som Livets Herre stiger ner. Det är där han vill tända det ljus som skall ge hopp åt dem

som inte har något hopp, kärlek till dem som aldrig fått smaka vad kärlek är och tro till dem som bara mött trolöshet och misstro. I Betlehem får herdarna ta emot honom före alla andra. Gud utväljer alltid de små och ödmjuka som har större chans att känna igen honom när han kommer i ringhet: ”Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. Idag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren” (Luk 2:10-11). Alla är inbjudna att ta emot den överjordiska glädje som bara Gud kan ge oss och som han vill sända ner till vår arma värld. Hela folket, alla folk, varenda liten människa och ingen undantagen är inbjuden att ta emot Gud när han kommer till oss i mänsklig gestalt. Men han tvingar ingen. Han gör allt för att vinna vår kärlek och längtar efter vårt helhjärtade *ja*, men han nöjer sig till och med vårt halvhjärtade *ja*, så ödmjuk och försynt är han. Han litar på att vi också kan växa och mogna i hans närhet, bara vi tar det avgörande steget.

Julen kan alltid bli ett första litet stapplande steg för att leva i Jesu efterföljd. Trots allt är julen, hur kommersialiserad och kidnappad av kapitalet den än har blivit, något som talar till det bästa inom oss människor. Man är lite mer givmild. Man vill göra got. Man lägger en lite större slant i tiggarens bössa, ja, rentav i kollekten. Man är lite vänligare och säger God Jul och God fortsättning till dem man inte känner så bra. Denna spirande goda vilja inom oss kan leda till en god fortsättning: alltså att man försöker lära känna Jesus genom bön, bibelläsning, kyrkobesök och att man vill efterfölja honom genom att ”säga nej till ett gudlöst liv och denna världens begär och att leva anständigt, rättrådigt och fromt i den tid som nu är” som Paulus säger (Tit 2:12). För det är nu det gäller, just nu måste vi välja sida, om vi vill bli räddade eller inte, om vi vill ta emot Jesus eller inte.

För att göra det lite lättare för oss väljer Gud att komma till oss i ett spädbarns gestalt. Det är inte så lätt att säga nej till ett litet försvarslöst spädbarn, som vädjar till det bästa inom oss: till vår barmhärtighet. I denna heliga natt strålar det sanna ljuset och vi blir bländade av Guds härlighet i ett fattigt litet barn som ingen ville ta emot. Vill vi göra det? Vill vi ta emot detta barn också på ett ställföreträdande sätt för deras skull som inte vill göra det? Som Guds folk, som hans Kyrka står vi här för alla de andra. Vi har ansvar för dem. Vi kan bära och hjälpa dem genom vår bön och vårt vittnesbörd. Barnet i krubban räknar med att få hjälp av oss – liksom det fick av Jungfru Maria och Josef. Ett barn lockar alltid fram de vuxnas barmhärtighet och hjälp. Så är det också med Jesusbarnet. Det räknar med oss. Det litar på oss. Det lägger sin framtid i våra händer. Skall Jesus finna tron här på jorden när han en gång kommer åter. Ja, det beror på oss. Vi kan säga ja eller nej, något mittemellan finns inte. I denna heliga natt ställs vi inför livets viktigaste val. Ljuset har tänts i vår värld: vill vi att det skall fortsätta att lysa eller vill vi släcka det? Valet är vårt.